

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۴/۰۲/۲۶

به قلم نور احمد خالدي

يكتعداد افغانها مدعی اند که معاهده ديورند اصلاً امضاً نشده است!

به گفته این گروه معاهده خط ديورند اصلاً وجود ندارد چون سند امضا شده آن نشر نشده است و موجود نیست. در حالیکه پاکستان میگوید اصل سند امضاً شده در آرشیف ملی پاکستان محفوظ است. بهر صورت بر اساس ادعای این گروه چون معاهده خط ديورند وجود ندارد، بنابراین آن منطقاً کدام قضیه خط ديورند هم وجود نخواهد داشت!

اگر قضیه ديورند موجود نباشد پس این همه سر و صدا برای چیست؟ پس دعوی ما در مورد غضب مناطق پشتون نشین آنطرف خط ديورند با چه کسی است؟

همه می دانیم که مناطق دوطرف دریای سند شامل کشمیر، پنجاب، سند و شرق اتک بشمول پشاور قبل از ایجاد پاکستان از قلمروهای افغانستان توسط رنجیت سنگ جدا شده بودند..

آنچه را بعداً انگلیسها در جنگ دوم افغان و انگلیس و بر اساس معاهده ديورند جدا کردند مناطق آزاد قبایلی یا فتا FATA بود.

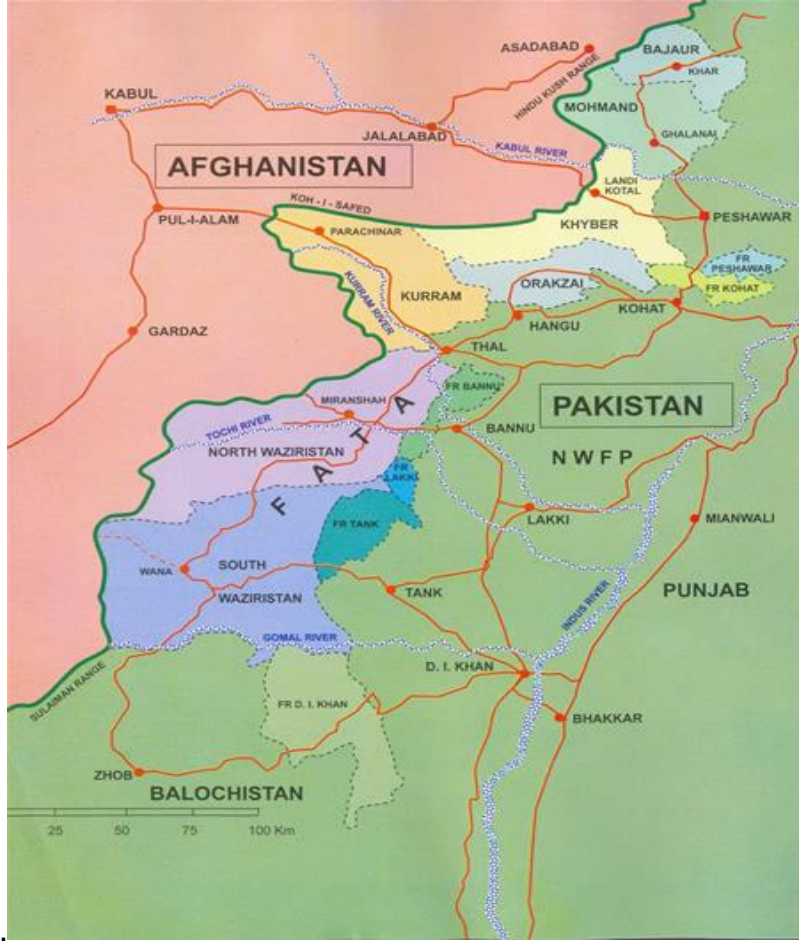
بنابر آن اگر ادعای این گروه را اساس قرار دهیم چه کسی را باید افغانستان به محکمه بین المللی عدالت یا ICJ بکشاند؟ دعوی ما چه خواهد بود؟ اینکه انگلیسها مناطق قبایلی را بزور و با حیله گرفته اند؟ اینکه رنجیت سنگ مناطق قلمروهای افغانستان را در جنگ و معاهده جمروند جدا کرده بود؟ این دو ادعا برای ICJ قابل شنیدن نیست زیرا کدام قانون و توافقنامه بین دو دولت را نقض نکرده اند..

لطفاً "بدقت این مطلب را مطالعه کنید. ادعای اینکه اصلاً چیزی بنام معاهده خط ديورند وجود نداشته افغانستان را در عمل از دعوی حق مالکیت بر سرزمینهای پشتون نشین جدا شده از افغانستان محروم میکند زیرا اگر معاهده ديورند موجود نباشد بنابر آن قضیه معاهده خط ديورند هم موجود نخواهد بود!

اما اگر ادعای ما این باشد که معاهده ديورند بین عبدالرحمن خان و مورتمر ديورند در سال 1893 انعقاد یافته بود که بعد از مرگ عبدالرحمن خان توسط معاهدات 1905 حبیب الله خان و معاهدات 1919 و 1921 امان الله خان تایید گردید. اما چون معاهده سال 1921 کابل موقتی بود و مطابق ماده ۱۴ معاهده مذکور صرف برای سه سال اعتبار داشت، این معاهده طبق فیصله لویه جرگه سال 1949 فسخ شد و بعد از آن کدام الزام قانونی ندارد. آنچه افغانستان از محکمه بین المللی عدالت میخواهد آن است که دولت پاکستان وارث مناطقی نیست که شامل قلمروهای هند برطانوی نبودند. بر طبق معاهده ديورند یک منطقه حایل یا Buffer Zone میان قلمروهای هند برطانوی و افغانستان بوجود آمد که بنام مناطق قبایلی آزاد یاد می شدند. که بنابر تایید خود سر مورتمر ديورند و هم تایید انسایکلوپدیا بریتانیکا شامل قلمروهای هند برطانوی نبودند و هدف ترسیم خط ديورند هم بنابر تأیید این دو مرجع ایجاد سرحد بین المللی نبود بلکه صرف یک ترتیب اداری برای حفظ امنیت و اداره مناطق آزاد قبایلی و تعیین حدود نفوذ دو جانب بود. بنابر آن پاکستان وارث این سرزمینها نبوده و نیست.

تقاضای افغانستان از محکمه بین المللی عدالت این است که بر اساس معاهده خط ديورند پاکستان وارث مناطق قبایلی آنطرف خط ديورند نمیباشد بلکه افغانستان وارث اصلی این مناطق بوده باید به افغانستان برگردانده شوند..

دولت بریتانیا بعد از ایجاد پاکستان این موضوع را میدانست که پاکستان وارث مناطق آزاد قبایلی نمی باشد و افغانستان قانوناً حق دارد آنها را به خاک خود ملحق نماید از طرق استفاده از زور نظامی و یا با مراجعه به محکمه بین المللی. از همین جهت آمادگی های لازم قانونی اتخاذ کرد که چگونه در مقابل ادعای احتمالی افغانستان دفاع نماید. وزیر مستعمرات بریتانیا از لوی ثارنوال بریتانیا یا وزیر عدلیه خواست تا یک مشوره قانونی در این مورد تهیه نماید. چنین یک مشوره قانونی در لندن تهیه شد. اما متأسفانه حکومتهای افغانستان به جز از اعتراض های میان خالی، اعزام ملیشه های قومی به باجور، و کوبیدن به دهل "دا پینتونستان زومنر"، موضوع را به کدام محکمه بین المللی راجع نکردند و بدین طریق هفتاد و هفت 77 سال ضایع گردید و مناسبات افغانستان و پاکستان تیره و تار باقیماند و پاکستان هم تا دستش رسید به تخریب افغانستان و پی ثباتی سیاسی آن پرداخت.

د پانو شميره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همكاري ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه كړئ maqalat@afghan-german.de يادونه: دليكني د ليكنيزي بني پازوالي د ليكوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليكنه له راليرلو مخكي په خير و لولئ